

Role české literatury

Obsah kapitoly

Text kapitoly

Cíle

Po prostudování této kapitoly budete umět:

- Vyjmenovat nejvýznamnější současné české autory literatury pro děti a mládež.
- Charakterizovat nejvýznamnější domácí ocenění v oblasti literatury pro děti a mládež a uvést některé nositele cen.
- Charakterizovat literární vývoj oblasti pro děti a mládež v posledních desetiletích.
- Vyhledávat informace o literatuře pro děti a mládež na internetu.

Průvodce studiem

V následující kapitole se seznámíte s kontextem současné české literatury pro děti a mládež (literární společnosti, ocenění, odborné časopisy a konference). Následuje obecné zhodnocení české literatury pro děti a mládež posledních desetiletí a nastínění vývoje této literární oblasti. Součástí kapitoly je také výběr nejvýznamnějších současných domácích autorů literatury pro děti a mládež.

1 Česká literatura pro děti a mládež ↑

Pojmy k zapamatování

- Společnost IBBY
- Ocenění Zlatá stuha
- Časopis Ladění
- Veletrh dětské knihy v Liberci

1.1 Česká sekce společnosti IBBY ↑

„Právo dítěte na všeobecné vzdělání a přímý přístup k informacím je jednou ze zásad Mezinárodní konvence o právech dítěte. Produkce a rozšiřování kvalitní literatury pro děti a mládež toto právo dětí výrazně ovlivňuje a napomáhá k jeho realizaci. Protože literatura pro děti a mládež má svá specifika, bylo založeno Mezinárodní sdružení pro dětskou knihu (IBBY - International Board on Books for Young People), které se k Mezinárodní konvenci o právech dítěte plně hlásí a chce se podílet na realizaci jejích cílů...“

Celý článek [zde](#)

Ceny a ocenění české sekce IBBY [zde](#)

Další informace [zde](#)

1.2 Zlatá stuha

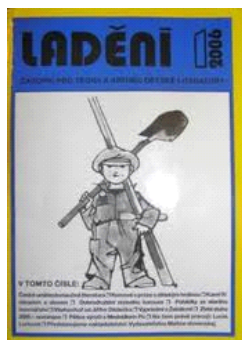
„Zlatá stuha je výroční ocenění knih pro děti a mládež Soutěž a její stanovy se proměňovaly, Zlaté stuhy 1992 - 1996 a v roce 1999 byly udělovány za každé pololetí a poté byly udělovány ještě výroční Zlaté stuhy (z pololetních cen). Soutěž tak neměla žádné kategorie, ty byly přiřazovány k jednotlivým vítězným titulům.

V roce 1997 a 1998 byly uděleny jen výroční Zlaté stuhy. Od roku 2000 byly ustaveny jednotlivé kategorie...“

Celý článek [zde](#)

Další informace [zde](#)

1.3 Ladění - časopis pro teorii a kritiku dětské literatury

„Čtvrtletník vydávaný od roku 1996 Ústavem literatury pro mládež, který je součástí Katedry české literatury PdF MU. Navazuje na někdejší Zpravodaj ÚLM. Každé číslo přináší dvě až tři stati, věnované teorii literatury pro děti a mládež nebo její historii či současnosti. Dále zahrnuje blok recenzí a glos, v němž jsou posuzovány novinky dětské poezie a prózy, nové pohádkové knížky, překlady, sborníky z vědeckých konferencí i odborné práce...“

Celý článek [zde](#)

1.4 Veletrh dětské knihy v Liberci ↑

Bližší informace [zde](#), [zde](#) a [zde](#)

2 Současná česká literatura pro děti a mládež ↑

„Česká literatura je od počátku novověku, respektive od doby národního obrození, tedy konce 18. a první poloviny 19. století, v jedné ze svých významných částí tvořena písemnictvím pro děti a mládež. Už nejstarší obrozenecká generace na přelomu 18. a 19. století kladla důraz i na tvorbu pro mladé čtenáře...“

Celý článek [zde](#)

Literatura posledního desetiletí

„Začátek 90. let 20. století v české literatuře nazval svého času Jiří Kratochvíl "obnovením zdravého chaosu". Je to charakteristika přesná a platí beze zbytku nejen pro literaturu celonárodní, ale i pro tu její část, která je určena dětem a mládeži...“

Celý článek [zde](#)

3 Současní čeští autoři literatury pro děti a mládež ↑

Iva Procházková

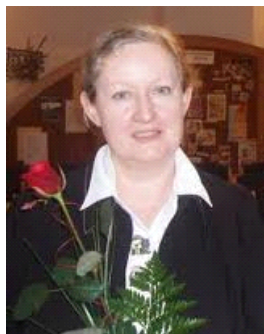
Bližší informace [zde](#) a [zde](#)

Jiří Žáček

Bližší informace [zde](#) a [zde](#)

Martina Drijverová

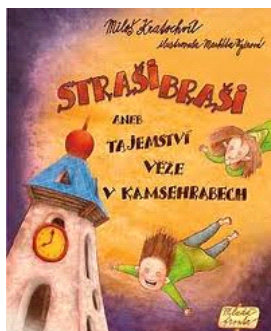
Bližší informace [zde](#), [zde](#) a [zde](#)

Jiří Dědeček

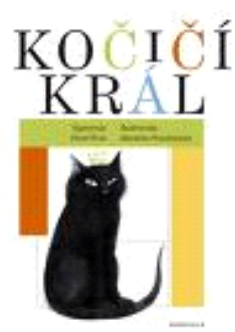
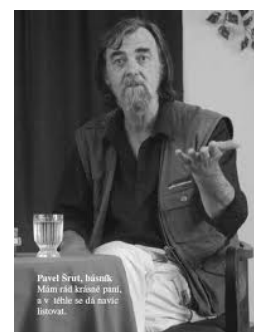
Bližší informace [zde](#), [zde](#) a [zde](#)

Miloš Kratochvíl

Bližší informace [zde](#) a [zde](#)

Pavel Šrut

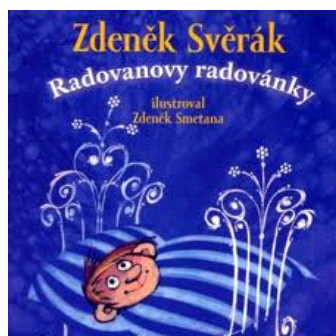
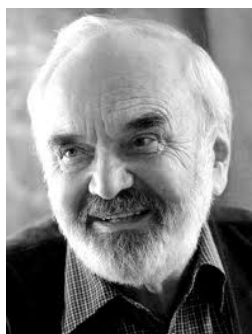
Bližší informace [zde](#), [zde](#) a [zde](#)

Jan Vodňanský

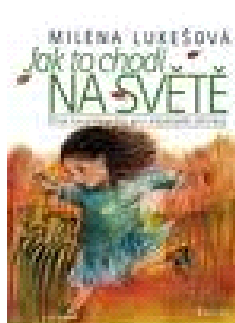
Bližší informace [zde](#) a [zde](#)

Zdeněk Svěrák

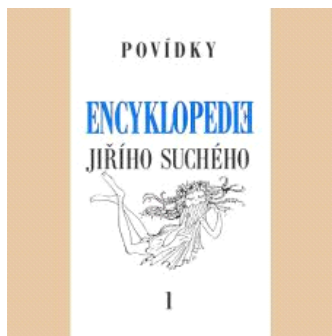
Bližší informace [zde](#) a [zde](#)

Milena Lukešová

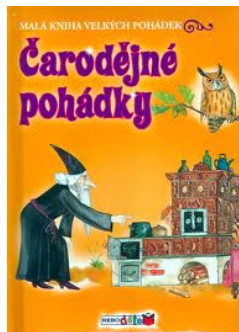
Bližší informace [zde](#) a [zde](#)

Jiří Suchý

Bližší informace [zde](#), [zde](#) a [zde](#)

Vladimír Hulpach

Bližší informace [zde](#) a [zde](#)

Alois Mikulka

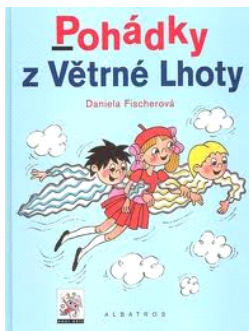
Bližší informace [zde](#) a [zde](#)

Miloš Macourek

Bližší informace [zde](#) a [zde](#)

Daniela Fischerová

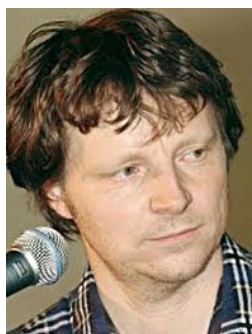
Bližší informace [zde](#), [zde](#) a [zde](#)

Petr Sís

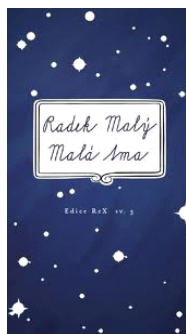
Bližší informace [zde](#) a [zde](#)

Petr Nikl

Bližší informace [zde](#) a [zde](#)

Radek Malý

Shrnutí

V této kapitole jste se seznámili se základním kontextem současné české literatury pro děti a mládež (společnost IBBY a její česká sekce, literární ocenění, časopis Ladění, Veletrh dětské knihy v Liberci).

Poznali jste také některé vybrané současné české autory literatury pro děti a mládež. Jedná se pouze o výběr. K prohloubení a rozšíření znalostí využijte některý z titulů doporučené literatury na konci kapitoly.

Literatura

HUTAŘOVÁ, I. *Co četly v roce 2008 české děti: Knihy oceněné v soutěžích: SUK - Čteme všichni, Magnesia litera, Zlatá stuha*. Praha: Ústav pro informace ve vzdělávání, 2009. 36 s. ISBN 978-80-211-0587-4.

HUTAŘOVÁ, I. *Současní čeští ilustrátoři knih pro děti a mládež*. Praha: Ústav pro informace ve vzdělávání, 2004. 129 s. ISBN 80-211-0485-6.

HUTAŘOVÁ, I. - HANZOVÁ, M. *Současní čeští spisovatelé knih pro děti a mládež*. Praha: Ústav pro informace ve vzdělávání. 155 s. ISBN 80-211-0461-9.

HUTAŘOVÁ, I. *Současní čeští spisovatelé knih pro děti a mládež. 2. část*. Praha: Ústav pro informace ve vzdělávání, 2007. 113 s. ISBN 978-80-211-0545-4.

JANÁČKOVÁ, B. *Přehled vývoje literatury pro děti a mládež*. Ústí nad Labem: Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, 2009. 128 s. ISBN 978-80-7414-146-1.